

Я – свідок, що робити?

Ви – свідок домашнього насильства. Звичайно, кожна людина сама обирає, як їй поводитись у тій чи іншій ситуації. Вона може вирішити, що нічого серйозного не відбудеться. Може зробити вигляд, що нічого не бачить і не чує. Може пройти повз, сподіваючись, що хтось інший допоможе. Або може спробувати припинити коло насильства та допомогти постраждалим.

Це складний моральний вибір. Адже рішення діяти може спричинити вам певні незручності: вас опитають працівники поліції та складуть відповідні документи; вам може бути потрібно прибути за викликом до слідчого, прокурора, слідчого судді чи суду; до вас може вороже ставитись особа, яка вчинила акт насильства або її родичі.

І все ж – саме небайдужість до постраждалих осіб, включаючи дітей, допоможе їм знайти захист і допомогу, а інколи навіть зберегти життя: коли людина зазнає домашнього насильства, часто вона фізично не має змоги постояти за себе або через стрес усвідомити, що трапилось та що їй слід робити у цій ситуації.

Отже, ось деякі поради стосовно того, що Ви можете зробити, якщо станете свідком домашнього насильства.

1. Оцініть ситуацію.

Яке насильство відбувається – фізичне, психологічне, економічне, сексуальне? Постраждала особа – дитина або доросла людина? Чи припустиме втручання державних органів через деякий час, або воно потрібне негайно? У якому стані перебуває постраждала особа? Як поводить ся кривдник? Ви один/одна, у компанії з дорослими людьми або з вами є діти? Чи є навколо інші люди та чи готові вони прийти на допомогу? Під час насильницького нападу обирати спосіб фізичного втручання рекомендується лише якщо ви до цього справді готові (маєте навички рукопашного бою, засоби індивідуального захисту, нелетальні засоби самооборони тощо). Дбайте про свою безпеку та безпеку тих, хто поруч, тому що кривдник може мати зброю і завдати Вам шкоду.

2. Викличте поліцію.

Так ви не поставите під загрозу свою особисту безпеку, але дозволите спеціально підготовленим працівникам поліції вжити своєчасних та адекватних заходів для належного реагування на факт насильства та його припинення. Виклик поліції ви можете здійснити за номером **102**, а за номером безкоштовної гарячої лінії **0-800-50-02-02** вам нададуть кваліфіковану допомогу та вкажуть на подальші дії в тій чи іншій ситуації.

3. Медична допомога.

Коли існує безпосередня загроза життю та здоров'ю людини (фізичний чи психічний стан раптово погіршується і це супроводжує кровотеча, судоми, знепритомніння, удушення, гострий біль або інші симптоми, які можуть свідчити про суттєву загрозу) - викличте бригаду «швидкої допомоги» за єдиним номером **103**.

4. Зафіксуйте побачене.

Якщо у вас або у когось поруч є мобільний телефон – зафіксуйте на відео, фото усе, що відбувається. Це допоможе органам влади вірно оцінити ситуацію, дати правильну кваліфікацію та послужить як доказ при розгляді справи.

5. Повідомте до відповідних органів.

Коли кривдник припинив насильство та залишив місце події, запитайте у постраждалої: чи є хтось, хто їй допоможе; чи потрібна Ваша допомога, щоб подзвонити цій людині. Постраждала особа може попросити вас побути з нею, поки приїде людина, якій вона довіряє. Якщо ви згодні – знаходьтесь у освітленому людському місці. Порадьте звернутися до мобільних бригад соціально-психологічної допомоги та/або зателефонувати до телефону національної гарячої лінії з попередження домашнього насильства, торгівлі людьми та гендерної дискримінації **0-800-500-335** або **116-123** (з мобільного) - безкоштовний зі стаціонарних та мобільних телефонів будь-яких операторів по всій території України)

6. Проявіть небайдужість.

Будьте готовими, що постраждала не захоче змінювати своє життя. Людина має право зробити цей вибір, а ви у силах висловити своє занепокоєння, запропонувати підтримку, направити до тих, хто може допомогти.